

Datum
2024-02-14

Diarienummer
KS-2022/2980.119

Handläggare
Yvonne Sawert
Yvonne.Sawert@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Språkrkrav inom äldreomsorgen – svar på motion av Felix Byström (SD) och Sven Pernils (SD)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Med hänvisning till vad som sägs i kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande, daterat den 14 februari 2024, anses motionen besvarad.

Sammanfattning

Felix Byström (SD) och Sven Pernils (SD) har väckt en motion där de yrkar att Huddinge kommun ska ta sitt ansvar och säkerställa att personal som arbetar inom äldreomsorgen uppnår en skälig nivå i svenska språket. Motionärerna menar att språkkunskaper hos personal inom äldreomsorgen ibland brister, vilket leder till kommunikationsproblem och ökad otrygghet för dem som tar del av vården.

Motionen har skickats på remiss till vård- och omsorgsnämnden och pensionärsrådet.

I mål och budget 2023 fick kommunstyrelsens i uppdrag att utreda möjligheter och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg. Utredningen konstaterar att det finns flera risker med kommunens nuvarande situation där många medarbetare har otillräckliga kunskaper i svenska. Utifrån denna utredning har förvaltningen för avsikt att genomföra insatser på kort och lång sikt för att stärka språkkompetensen inom äldreomsorgen.

Mot bakgrund av den genomförda utredningen och de insatser som planeras för att stärka språkkompetensen samt vård – och omsorgsnämndens och pensionärsrådets remissvar konstaterar kommunstyrelsen förvaltning att äldreomsorgen i Huddinge kommun arbetar aktivt med att säkerställa medarbetarnas kunskaper i svenska språket. Arbetet bedöms kunna likställas med motionärernas yrkande.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår kommunstyrelsens förvaltning att motionen ska anses besvarad.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2024-02-14

Diarienummer
KS-2022/2980.119

Beskrivning av ärendet

Felix Byström (SD) och Sven Pernils (SD) har väckt en motion där de yrkar att Huddinge kommun ska ligga i framkant med att erbjuda äldre en trygg och värdig vård och omsorg (bilaga 1). Motionärerna menar att ett språkkrav i svenska för utförare inom äldreomsorgen är viktigt och förslår:

- Vård- och omsorgsnämnden inför krav på att nyrekryterad personal med omsorgsnära arbetsuppgifter ska ha tillräckliga språkkunskaper i svenska.
- Vård- och omsorgsnämnden följer upp och säkerställer att personal med omsorgsnära arbetsuppgifter kan kommunicera, muntligt och skriftligt, dokumentera samt ta instruktioner på svenska.

Remissvar

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden skriver i sitt svar att äldreomsorgen arbetar kontinuerligt med metoder som säkerställer ökade och förbättrade kunskaper inom det svenska språket hos sina medarbetare (bilaga 2).

Hänsyn tas alltid till språkkunskaper i samband med nyrekrytering av personal. Verksamheten följer utvecklingen för att garantera stöd till sin personal med omsorgsnära arbetsuppgifter så att de kan kommunicera, dokumentera och ta emot instruktioner på svenska.

Vid de årliga utvecklingssamtalen med medarbetarna upprättar enhetscheferna skraddarsydd kompetensplaner för att bland annat öka kunskaperna i svenska språket.

Vård- och omsorgsnämnden använder Socialstyrelsens språkbedömningsstöd.

Huddinge pensionärsråd

Huddinge pensionärsråd anser att det råder stor brist på både utbildad och svensktalande personal (bilaga 3). Rådet menar att äldres förmåga att tala gradvis försvinner, dock inte förståelsen.

För att stimulera språket är det därför viktigt att personalen inte bara kan uttrycka sig i enstaka ord och uppmaningar utan kommunicera förståeligt i hela meningar. Kommunen måste kräva att hemtjänstpersonal och vårdpersonal inom äldreården kan prata, läsa och skriva hygglig svenska.

Huddinge pensionärsråd är medvetna om att språkutbildning innebär en kostnad för kommunen men menar att det är en nödvändighet om kommunen ska kunna erbjuda de äldre en trygg och värdig vård och omsorg.

Utredning om att införa språkutveckling i förskola och äldreomsorg

I mål och budget 2023 fick kommunstyrelsens i uppdrag att utreda möjligheter och konsekvenser av att införa språkkompetensutveckling inom förskola och äldreomsorg. Utredningen genomfördes av Governo AB och som en del av utredningen har språkkompetensen i svenska inom förskola och äldreomsorg

Datum
2024-02-14

Diarienummer
KS-2022/2980.119

kartlagts och tidigare insatser för att öka språkkompetensen och vad dessa insatser har lett till har identifierats. Utredningen redogör även för de ekonomiska konsekvenserna av införande av språkkompetensutveckling samt ger rekommendationer för kommunens fortsatta arbete med frågan.

Slutsatser och rekommendation

Utredningen konstaterar att det finns flera risker med kommunens nuvarande situation där många medarbetare har otillräckliga kunskaper i svenska. Det handlar om olika aspekter av arbetsmiljö men också trygghet och rättssäkerhet för brukare.

Handlingsalternativen som presenteras har utgått från tre scenarier med olika grad av ekonomiska konsekvenser. Utredningen utmynnar i ett antal rekommendationer varav de viktigast är att samla insatser för hela kommunen, komplettera med särskilda insatser för verksamhetens behov, utveckla kommunens interna och externa samverkan kring språkutveckling och undersöka möjligheterna till att nyttja digitala verktyg.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning framhåller att det är en styrka att det i mål- och budget för 2024–2026 uttrycks att personaltätheten ska vara hög och språklig kompetens måste förbättras och säkerställas i välfärdsverksamhet för barns och elevers språkutveckling och äldres trygghet.

Kommunstyrelsens förvaltning ser att ett arbete pågår inom äldreomsorgen för att förbättra språkkunskaperna inom verksamheten och att fler insatser kommer att påbörjas under 2024.

Förvaltningen har för avsikt att bilda en gemensam arbetsgrupp med deltagare från HR, förskolan och äldreomsorgen. Arbetet med att värdera effekterna av genomförda utbildningsinsatser och ta fram en plan för att samordna framtida gemensamma utbildningsinsatser genomförs i arbetsgruppen. Olika finansieringsmöjligheter undersöks som till exempel att använda de medel som kommunen får från Omställningsfonden och genom att ansöka om statliga bidrag.

På längre sikt behöver en plan för språkkompetensutveckling, till exempel utbildningar som vänder sig till olika tjänstegrupper, tas fram och utökas med utvidgade utbildningsplaner.

Insatser på kort sikt avses att genomföras under våren 2024.

Mot bakgrund av ovanstående anser kommunstyrelsens förvaltning att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga ekonomiska och juridiska konsekvenser för kommunen.

Datum
2024-02-14

Diarienummer
KS-2022/2980.119

Camilla Broo
Kommundirektör

Torgny Hagelin
HR-direktör

Bilagor

- Bilaga 1. Motionen
- Bilaga 2. Vård- och omsorgsnämndens remissvar
- Bilaga 3. Huddinge pensionärsråds remissvar
- Bilaga 4. Utredning om språkkompetens i Huddinge kommun

Beslutet ska skickas till

Vård- och omsorgsnämnden
Huddinge pensionärsråd